

Uvod

Čovek je stvorenje koje uči dokle je god živo. Ovo učenje može biti institucionalno i vaninstitucionalno, i apsolutno nije ograničeno vremenom i mestom, već jednostavno traje permanentno. Čovek uči na raznim mjestima svog života, u kući, van nje, na poslu, u prodavnici, itd, gde usvaja određene norme, kloni se nekih pojava, a afirmira neke druge. Jednostavno, time što nešto prihvati ili se nečega kloni, on gradi svoja neka merila, izgrađuje svoj karakter. To sve spada u vaspitanje i obrazovanje, formalno i neformalno. Što se tiče formalnog, uglavnom je zajedničko za većinu ljudi, kao što je učenje u vrtiću, osnovnoj i srednjoj školi, a zatim na fakultetima i drugim mestima. Pored toga tu je i uticaj masovnih medija, socijalne sredine, vršnjačkih grupa, radnih organizacija, porodica (svojih i roditeljskih) i slično tome. Ovde ćemo izložiti jedan kratak pregled nekih glavnih faktora koji cine jedan vaspitni sistem u čovekovom životu.

Glavni faktori vaspitanja:

Porodica,

Predškolske ustanove,

Školske ustanove,

Ustanove za obrazovanje odraslih,

Kulturne institucije,

Slobodno vreme itd .

Porodica

Porodica je prvi faktor koji utiče na jedinku od samog njenog rođenja. Definicije porodice se razlikuju zavisno iz čijeg aspekta to posmatramo (dečijeg, roditeljskog ili bakinog i dekinog), a ima shvatanja da je najbolja porodica koju sačinjavaju tri generacije – deca, roditelji dece i roditelji roditelja. U porodicama se stiču prva znanja, prva iskustva, dobra ili loša.

Moguće je govoriti, makar teoretski, o nekom modelu porodice, u kojem porodica daje jedan osnovni doprinos vaspitno-obrazovnom procesu:

1. Zadovoljavanje potreba za ljubavlju, sigurnošću, priznanjem, poverenjem – to je moguće samo u porodici, a sve mimo porodice daje samo delimičan uticaj;
2. Porodica uvodi dete u društvene, kulturne i moralne norme, tu uči svoj prvi bonton ponašanja, usvaja sisteme vrednosti, tu stiče svoja prva iskustva i formira svoj pogled na svet;
3. Porodica otvara detetu vrata ka ostatku društva samim svojim donošenjem raznih iskustava sa različitim mesta (sa posla, putovanja) i njihovim interpretiranjem pred detetom;
4. U porodici se jedinka oseća sigurno, i zbog toga pripadanje porodici ima veliki značaj za celi život;
5. U porodici se stiču i razvijaju razne sposobnosti (za estetsko i zdravstveno vaspitanje);

Što se tiče negativnosti koje mogu proisteći iz porodice, one mogu biti sedeće:

1. Mnogi članovi porodice prenose svoja razočarenja sa posla, iz škole i drugih mesta i situacija, u porodicu i time opterećuju ostale članove;
2. Kada dođe do razvoda braka, najčešće su deca ta koja najviše trpe štetu na svojoj duši, štetu čije se posledice tek kasnije u životu mogu ispoljiti. Isto se dešava i bez razvoda, tj. kod svađa među roditeljima. Jedinka se teško osamostaljuje u porodici zbog navike da je u stalnoj emocionalnoj vezi sa porodicom i podršci; to se pogotovo odražava kod dece čiji roditelji žive za njih i previše im ugađaju, toliko da kada dete odraste, oni se ne mogu pomiriti sa tom činjenicom, pa čak se dešava da bivaju ljubomorni što dete osnuje svoju porodicu i veliku ljubav i pažnju poklanja toj svojoj porodici... U mnogim porodicama deca se toliko vežu za roditelje da je veoma teško kasnije da se priključe u realan život, a tome doprinosi loše razumevanje parole „želim najbolje za svoje dete“ od strane roditelja. Treba shvatiti da, ako želimo

najbolje svom detetu, nekada ga moramo pustiti da samo rešava probleme, da se suoči sa stvarnošću, pa i bol da pretrpi, jer ga to ustvari ojačava i štiti od prevelike ranjivosti.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com